

บทที่ 1

บทนำ

1. ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 ให้ความสำคัญเกี่ยวกับกระบวนการจัดการเรียนการสอนและการเรียนรู้โดยใช้สื่อและเทคโนโลยีทางการศึกษา โดยได้กำหนดไว้ในหมวดที่ 9 มาตรา 67 ว่ารัฐต้องส่งเสริมให้มีการวิจัยและพัฒนาการผลิตและการพัฒนาเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา รวมทั้งติดตั้ง ตรวจสอบ และประเมินผลการใช้เทคโนโลยีเพื่อการศึกษาเพื่อให้เกิดการใช้ที่คุ้มค่าและเหมาะสมกับกระบวนการเรียนรู้ของคนไทย (สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน) 2547) ขณะเดียวกันรัฐบาลก็ได้ให้ความสำคัญของสื่อเทคโนโลยีทางการศึกษาเป็นอย่างมาก โดยมีการกำหนดนโยบายที่ชัดเจนและเป็นรูปธรรมเพื่อเป็นกรอบในการปรับใช้สื่อเทคโนโลยีทางการศึกษา โดยเฉพาะอย่างยิ่งสื่อเทคโนโลยีที่เกี่ยวข้องกับการอำนวยความสะดวกให้กับผู้เรียนที่จะสามารถเข้าถึงเนื้อหาได้ในเวลาอันสั้น โดยไม่ต้องเดินทางไกล

ปัจจุบันเทคโนโลยีคอมพิวเตอร์ร่วมกับเทคโนโลยีการสื่อสารได้รับการพัฒนามากขึ้น เกิดเป็นเทคโนโลยีการเรียนการสอนผ่านระบบเครือข่ายคอมพิวเตอร์ ทำให้การเรียนการสอนหรือการถ่ายทอดความรู้เป็นไปด้วยความรวดเร็วและแพร่หลายได้ง่ายขึ้น สื่อหนึ่ง ๆ สามารถใช้ในการเรียนรู้ได้สำหรับคนหลายคนในเวลาเดียวกัน การถ่ายทอดความรู้ การค้นคว้าหาความรู้ และการเรียนรู้ยังมีประสิทธิภาพ จึงเกิดขึ้นได้โดยง่ายในโลกยุคโลกาภิวัตน์นี้ ผลของการพัฒนาเทคโนโลยีทางด้านคอมพิวเตอร์และการสื่อสาร (ICT) ทำให้ปัจจุบันโลกของเราเข้าสู่ยุคอินเทอร์เน็ต ซึ่งเป็นโลกที่ไร้พรมแดน นานาประเทศซึ่งตระหนักถึงการเปลี่ยนแปลงนี้ต่างก็พยายามที่จะนำอินเทอร์เน็ตเข้ามาปฏิรูประบบการศึกษาของประเทศตนให้มีคุณภาพและมีประสิทธิภาพ เพื่อสามารถผลิตบุคคลที่มีความรู้และความเชี่ยวชาญสามารถแข่งขันกับประเทศอื่น การจัดการเรียนการสอนโดยใช้ อีเลิร์นนิ่ง สามารถทำให้ผู้เรียนใช้เวลาศึกษาบทเรียนได้นานและบ่อยเท่าที่ต้องการ จึงช่วยให้การเรียนรู้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น นอกจากนี้ยังสามารถนำเนื้อหาวิชา สื่อการสอน ตลอดจนอุปกรณ์ที่ใช้ในการจัดทำนั้นกลับมาใช้ได้อีก (Reusable) จึงช่วยลดทั้งต้นทุนและเวลาในการพัฒนาสื่อการเรียนการสอนในอนาคต การจัดการเรียนการสอนโดยใช้

อีเลิร์นนิ่งในระดับมัธยมศึกษา จากการศึกษาพบว่ามีการใช้อีเลิร์นนิ่งเป็นสื่อออนไลน์และสื่อออนไลน์ นอกจากนี้ยังมีงานวิจัยบางเรื่องใช้สื่อออนไลน์ผสมวิธีสอนหรือสื่อออนไลน์ผสมวิธีสอน ส่วนตัวแปรตามที่ศึกษาส่วนใหญ่ศึกษาตัวแปรที่มีลักษณะเหมือนกันหรือตัวแปรเดียวกัน แต่ใช้วิธีการศึกษาและกลุ่มตัวอย่างในการศึกษาแตกต่างกันจึงทำให้ข้อค้นพบจากงานวิจัยที่ศึกษาในปัญหาเดียวกันมีทั้งข้อสรุปที่สอดคล้องกันและขัดแย้งกัน ซึ่งจะเป็นปัญหาต่อผู้ที่ให้นำผลการวิจัยไปใช้ กล่าวคือยังไม่สามารถนำข้อค้นพบที่ได้จากงานวิจัยไปใช้ได้ ผู้วิจัยจึงสนใจในการสังเคราะห์งานวิจัยเกี่ยวกับการเรียนการสอน โดยใช้อีเลิร์นนิ่งในระดับมัธยมศึกษา เพื่อให้ทราบถึงสถานภาพปัจจุบันของการวิจัยด้าน อีเลิร์นนิ่ง ซึ่งจะเป็นข้อมูลพื้นฐานสำคัญที่จะนำไปสู่การพัฒนากระบวนการวิจัยด้าน อีเลิร์นนิ่ง ตลอดจนการพัฒนา อีเลิร์นนิ่ง ให้มีคุณภาพต่อไป

2. วัตถุประสงค์

- 2.1 เพื่อศึกษาคุณลักษณะของงานวิจัยเกี่ยวกับการเรียนการสอน โดยใช้อีเลิร์นนิ่งในระดับมัธยมศึกษา
- 2.2 เพื่อสังเคราะห์เชิงคุณภาพของงานวิจัยเกี่ยวกับการเรียนการสอน โดยใช้อีเลิร์นนิ่งในระดับมัธยมศึกษา

3. ขอบเขตการวิจัย

- 3.1 งานวิจัยการเรียนการสอนโดยใช้อีเลิร์นนิ่งที่นำมาสังเคราะห์นี้ เป็นงานวิจัยที่อยู่ในรูปของวิทยานิพนธ์ระดับปริญญาโท ปริญญาเอก ที่พิมพ์เผยแพร่เป็นภาษาไทย ระหว่างปี 2545 – 2551 และมีข้อมูลเพียงพอที่จะใช้ในการสังเคราะห์
- 3.2 งานวิจัยที่นำมาสังเคราะห์เป็นวิทยานิพนธ์/ปริญญาานิพนธ์ของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ และมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมราช

4. นิยามศัพท์

4.1 งานวิจัย หมายถึง ผลการศึกษาค้นคว้าหาความรู้โดยอาศัยระบบการที่เชื่อถือได้ที่เป็นที่ยอมรับในศาสตร์นั้น ๆ ซึ่งรวมถึงวิทยานิพนธ์ในระดับปริญญาโท และปริญญาเอกที่พิมพ์เผยแพร่ระหว่างปี 2545 – 2552

4.2 การสังเคราะห์งานวิจัย หมายถึง การนำผลงานวิจัยหลาย ๆ เรื่องที่ศึกษาปัญหาเดียวกันมาศึกษาวิเคราะห์ และนำเสนอข้อสรุปอย่างมีระบบเพื่อให้ได้คำตอบของปัญหาที่เป็นข้อยุติ

4.3 การเรียนการสอนโดยใช้สื่ออิเล็กทรอนิกส์ หมายถึง การนำสื่ออิเล็กทรอนิกส์มาใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ของนักเรียนในกลุ่มสาระการเรียนรู้ต่าง ๆ ตามหลักสูตรที่กำหนด

4.4 คุณลักษณะของงานวิจัย หมายถึง ข้อมูลเกี่ยวกับสภาพทั่วไปของงานวิจัย ได้แก่ ชื่องานวิจัย สถานที่ทำการวิจัย ปีที่พิมพ์เผยแพร่ และข้อมูลเกี่ยวกับการวิจัย เนื้อเรื่องที่ทำวิจัย ระดับชั้น วิธีการสุ่ม/เลือกตัวอย่าง ตัวแปรที่ศึกษา เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย วิธีการตรวจสอบคุณภาพ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

5. ประโยชน์ที่ได้รับจากการวิจัย

5.1 ทำให้ได้ข้อสรุปของงานวิจัยเกี่ยวกับการเรียนการสอนโดยใช้สื่ออิเล็กทรอนิกส์ในระดับมัธยมศึกษา

5.2 ทำให้ได้ข้อสรุปเกี่ยวกับสภาพการวิจัยการเรียนการสอนโดยใช้สื่ออิเล็กทรอนิกส์ในระดับมัธยมศึกษา เพื่อเป็นแนวทางในการในการวิจัยต่อไป โดยเฉพาะเรื่องที่ต้องศึกษาเพิ่มเติม

5.3 ทำให้ได้ข้อค้นพบที่เป็นประโยชน์ต่อผู้ที่ทำหน้าที่ในการจัดการเรียนการสอนโดยใช้สื่ออิเล็กทรอนิกส์ในระดับมัธยมศึกษา และสำหรับผู้สนใจในการนำผลการวิจัยไปใช้ต่อไป